

DIDASCÀLIA, AMOR MEU!

ESCENA 1

(Puja el teló —si n'hi ha— i sobre una cortina americana que separa l'escena de la corbata de l'escenari es projecta el lema BEN CLAR I BEN POC COMPRENSIBLE TOT PLEGAT. Surt el DIRECTOR a corbata amb dues actrius l'ANNALÒGICA i la DIGITAL.)

DIRECTOR: Benvolguts tots, avui em plau de presentar-vos a dues grans i importants protagonistes del nostre temps. L'Anna, la més gran i experimentada de la nissaga Lògica, coneguda com a l'Anna Lògica, i la jove i brillant emprenedora, la DiAnna, coneguda per tothom com la DiGital. Ambdues són representants de dues grans i importants formes de fer i d'entendre la vida i l'evolució del nostre món actual, el món analògic i el món digital. On som, cap on anem? Ambdues ens mostraran els seus diferents plantejaments, molts ja compartits a l'actualitat, i qui sap si també si els hauran de compartir per sempre més. No estaran exemptes però de la competitivitat que ens envolta. Les seves tendències ens mostraran interessos a cops divergents i litigis de tota mena, i consegüentment tindran els seus fidels i els seus detractors. (*A elles:*) Bé, estimades, encara que vosaltres dues ja us coneixeu i porteu força temps polemitzant i compartint circumstàncies diverses, m'agradaria que us presentéssiu públicament perquè ens anem assabentant i a la vegada anem prenent més consciència si cal d'on som i cap on anem. Així doncs, endavant Anna.

ANNALÒGICA: Benvolguts tots, estimat director, estimada DiAnna. Jo sóc l'Anna Lògica, l'enèsima Anna de la nissaga. (*Com una lliçó apresada que ha repetit mil vegades:*) Provenim des de fa molt de temps del món analògic, que per dir-ho en poques paraules no és més que el món que és referent dels sistemes de transmissió o

tractament de la informació, el que utilitzen els models basats en l'analogia... (*Pausa.*) Encara que no s'ho pensin pas, a l'hora de la veritat, tot plegat no és tan senzill d'entendre com sembla, és més complex...

DIRECTOR: Permet-me que t'interrompi per fer un petit aclariment... (*Més "embolica que fa fort" que aclaridor, o sigui amb no massa convenciment, dubitatiu:*) Jo només els diré a tots vostès... perquè ho puguin entendre més bé... que en són exemples entenedors del món de la nissaga que ella representa... (*treu un paperet i llegeix:*) el càlcul i els calculadors que utilitzen com a fonament la substitució de propietats reals de l'objecte del càlcul per propietats semblants o anàlogues dels elements del calculador analògic... (*Pausa. Amb un fals somriure:*) Queda més clar així, oi, Anna?

ANNALÒGICA: Exactament, així és, però... gràcies per aquest tan poc entenedor aclariment. (*Amb ironia:*) Millor no ho podies explicar. És com si ho haguessis tret del diccionari...

DIRECTOR: Sí, correcte, sí, més o menys... (*amagant el paperet:*) m'he documentat, és clar... I ara tu DiAnna, sisplau!

DIGITAL: Hola, com estan? Benvolguts tots, el meu nom de pila és DiAnna, Di, pels amics, encara que tothom em coneix com la DiGital, (*pausa, esperant alguna reacció del públic:*) i per què es preguntaran?, doncs em diuen DiGital per la manera que tinc d'entendre el món, aquí va! (*molt ràpid, sense massa matisos, com volent treure-s'ho de sobre:*) aquest nou concepte que explica tot allò que és relatiu o pertanyent als dígitos o als aparells que operen amb nombres expressats amb dígitos... és a dir, la nova forma d'entendre els sistemes de transmissió o de tractament de la informació en què les variables són representades per caràcters —sovint dígitos o xifres— d'un repertori finit. (*Pausa per respirar.*) Uff!, dient-ho així de ràpid em fa perdre l'alè... però si no ho

dic així a corre-cuita em quedo en blanc saben...

DIRECTOR: Sí senyores i senyors, no s'alarmin per la precipitada definició de la DiAnna, tan clara i tan poc entenedora com la de la seva companya. Ja les anirem descobrint més en detall, de mica en mica. Tots vostès saben que som en un moment de la història en què ens toca conviure amb els conceptes enunciats que ambdues representen. El món analògic el de tota la vida, el tangible, i el nou món digital, el virtual l'intangible. Aquests dos universos tan diferents també han afectat el món del teatre. Preparem-nos doncs per escoltar-ne algunes divagacions i polèmiques al voltant de tot això. Els dessitgem que passin una estona fascinant, o si més no entretinguda. Endavant doncs! Ara, anem a l'escena, a la representació.

ESCENA 2

(S'obre la cortina. A l'escenari hi ha una taula de treball preparada per a un assaig d'una lectura d'una obra teatral. Una pantalla i uns faristols. L'ANNA i la DI van cap a la taula, cerquen el seu llibret mentre van entrant els altres personatges, i tots es van situant a l'entorn de la taula i comencen a fullejar en silenci els llibrets enquadernats amb espirals.)

DIGITAL: És curiós i sorprenent que els personatges de l'obra es diguin igual que nosaltres i que s'hagin inspirat en nosaltres i en la nostra manera de ser també, no us sembla?

DIRECTOR: No és per casualitat això Di, et recordo que l'autor d'aquest llibret ja ho tenia clar que fos així. En la trobada que vam fer amb ell ja ho va deixar entreveure. Escriuré sobre vosaltres, va dir.

ANNALÒGICA: I per això cada personatge s'identifica amb cadascuna de nosaltres i també té el nostre propi nom.

DIRECTOR: Exactament Anna, ell va escriure el personatge que li vau inspirar.

PROTA 1: Doncs a mi no m'agrada gaire haver d'explicar des de l'escenari allò que algú ha suposat que és la meva vida. On és la ficció aleshores? La representació es converteix en una mena de psicodrama.

ANNALÒGICA: A la gent poc que l'importa que sigui la teva vida la que expliqués o la d'una ficció afí o llunyana.

DIRECTOR: La història de la teva vida o de la ficció que se'n faci només els interessarà si l'expliques des d'un escenari, des d'un set de rodatge o des d'un plató.

ANNALÒGICA: Serà com els programes que hi ha a la tele dedicats a mostrar les escombraries com a veritats.

PROTA 2: Vols dir que ara anem a fer un espectacle-escombraria?

ANNALÒGICA: A molta gent li encanta empassar-se la mentida com a veritat i a l'inrevés, tot ve a ser el mateix, ficció-veritat o veritat-ficció, en definitiva merda garantida a l'abast...

DIRECTOR: Sabeu aquella frase tan correntment utilitzada que diu, "Basat en una història real", doncs no sempre és certa, de vegades s'afegeix com a esquer morbós. El que importa és explicar una història, i fer passar l'estona agradablement, amb això ja n'hi ha prou, i no és fàcil, eh! Bé, després de l'assaig en parlarem de tot plegat. Recordeu que els rols de cadascú ja van quedar clars en l'última trobada. Tothom sap què ha de llegir. Per tant, podem començar sense perdre més el temps. Correcte?

DIDASCÀLIA: Sí, sí., és clar... però encara falta gent, la teva amigueta... perdona, no recordo el seu nom... encara no ha arribat.

DIRECTOR: No hi ha cap problema en això, podem començar sense l'Associació. Ella s'incorporarà més tard. Som-hi! Ho llegirem tot, d'acord?

DIGITAL: Hi ha coses potser que no caldria llegir-les...

DIRECTOR: No, no, no! Tot. Excepte el número de la pàgina, ho llegirem tot. Llegirem tot el que l'autor li ha passat pel cap d'escriure... tot, tot el que hi ha escrit, després ja veurem què fem servir i què retallem...

ANNALÒGICA: Disculpa'm... però... per exemple..., la Didascàlia no cal que llegeixi 'pausa' quan en el text posa pausa, la fem i prou, oi?, no és necessari que ella ho llegeixi potser?, és... no sé...

DIDASCÀLIA: Para el carro, maca? Que potser em vols eliminar abans de començar la lectura? Aleshores què hi faig jo aquí?

DIRECTOR: No, no, no, i ara! Tranquil·la! És molt important que hi siguis tu aquí Didascàlia. Escolte-me bé, la Didascàlia llegirà el que hi ha escrit, dirà 'pausa', on l'autor hagi escrit pausa, i d'aquesta manera la farem la pausa, d'acord? Perquè sinó, —que ja us conec— per la llei del mínim esforç no la feu, i tot plegat ja comença a descontrolar-se... Entesos? Bé, comencem!

(Silenci.)

DIDASCÀLIA (*començant a llegir*): Didascàlia, amor meu! Acte primer. A l'escenari hi ha una taula de treball preparada per a una lectura d'un assaig d'una obra teatral. Hi ha el Director, alguns actors i la Didascàlia.

(Silenci llarg.)

DIRECTOR: Què passa? Perquè us atureu?

ANNALÒGICA: Tinc un dubte.

DIRECTOR: Doncs si que comencem bé... Digues?

ANNALÒGICA: No sé si he de llegir el meu nom, vull dir el del personatge que em toca interpretar.

DIGITAL: A mi em sembla innecessari.

ANNALÒGICA: Sí, però com que ell ha dit que només havíem de deixar de llegir el número de la pàgina... he pensat que potser calia llegir el nom del personatge també...

DIRECTOR: No, no, no... no anem bé amb tants criteris... No. No cal llegir el nom del personatge... Jo sóc el director, d'acord? Si cada vegada que parlo dic, Director, i després parlo, semblaria que estic una mica tocat del bolet, no us sembla?

ANNALÒGICA: Sí, però és que tu no surts a la comèdia, tots sabem que tu ets el director...

DIRECTOR: Correcte! Au, va, llegim!?

DIDASCÀLIA (*llegint*): Didascàlia, amor meu! Acte primer. A l'escenari hi ha una taula de treball preparada per a una lectura d'un assaig d'una obra teatral. Hi ha el Director, alguns Actors i la Didascàlia.

ACOTACIÓ (*entrant de pressa per un lateral, alegrement*): Hola, ja sóc aquí!... Perdó, no volia interrompre... ja heu començat?...

DIRECTOR: Shttt! Ràpid, no ens aturem. Acotació, reina, vine i seu al meu costat. Recorda que aniràs prenent nota de tot allò previsiblement prescindible del text de la Didascàlia. D'acord?

DIDASCÀLIA: Què...!!!?

ACOTACIÓ: D'acord, estimat.

DIRECTOR: Doncs va, som-hi?

(Pausa per a les mirades entre tots plegats)

DIRECTOR: Continuem, a partir d'on havíem quedat!

ANNALÒGICA (*foten-se'n*:) Com vostè digui 'estimat' director!

DIRECTOR: Això de "Com vostè digui estimat director!" No veig que estigui escrit enlloc!

ANNALÒGICA: No, no, és clar. Disculpa, només era una expressió afectuosa...

DIRECTOR: Continuem, continuem sisplau...

DIDASCÀLIA (*llegint*): Didascàlia, amor meu! Acte primer. A l'escenari hi ha una taula de treball preparada per a una lectura...

DIRECTOR (*tallant-la*): Alto, alto! No, no, no... Mireu, millor que anem a la pàgina... (*buscant-la*:) és la... la, la d'Els diàlegs impossibles... la vint-i-cinc em sembla que és... i a partir d'aquí quan us toqui llegir anireu als faristols, correcte?, excepte la Didascàlia que llegirà des de la taula.

ESCENA 3

(Silenci mentre tots busquen la pàgina. L'ANNALÒGICA i la DIGITAL van als faristrols.)

DIDASCÀLIA (*llegint*): Diàlegs impossibles. Després de l'enfrontament de la DIDASCÀLIA i l'ACOTACIÓ, l'ANNALÒGICA i la DIGITAL es troben amb la voluntat d'entendre's i d'apropar-se.

(Mentre llegeixen es projectaran paral·lelament i alternativa imatges cercades a Google.

Cerca a Google 'digital':

https://www.google.es/search?q=digital&hl=ca&biw=1280&bih=909&tbm=isch&source=lnms&sa=X&ei=f8k7VbO9GMGd7AaozIEg&ved=0CAYQ_AUoAQ&dpr=1#hl=ca&tbm=isch&q=anal%C3%B2gic

Cerca a Google 'analògic':

https://www.google.es/search?q=digital&hl=ca&biw=1280&bih=909&tbm=isch&source=lnms&sa=X&ei=f8k7VbO9GMGd7AaozIEg&ved=0CAYQ_AUoAQ&dpr=1

ANNALÒGICA: Estimada Di, en els temps que vivim sembla que ni tinc dret a ser conservadora malgrat la nissaga analògica a la que pertanyo.

DIGITAL: La meua simplicitat dual t'ha arraconat estimada Anna.

ANNALÒGICA (*sense retrets*): Et creus senzilla perquè et bases només en dos dígits?

DIGITAL (*amb un cert despit*): I tu sempre fas gala d'una complexa i molt arrelada qualitat immillorable.

ANNALÒGICA: L'experiència acumulada dels anys de la meua

constitució i llarga existència són la meva garantia.

DIGITAL: I tu creus que la meva recent aparició serà simplement efímera; i això precisament ha de ser la meva condemna, oi?

ANNALÒGICA: No sóc jo la que m'he inventat la vàlua de la teva joventesa.

DIGITAL: Ni jo la que t'he dit que hakis de retirar-te.

ANNALÒGICA: Són els temps...

DIGITAL: A mi ja m'arribaran també els temps de l'oblit i del menysteniment. Temps al temps.

ANNALÒGICA: Potser sí que t'arribarà en alguns aspectes, però en altres... vés a saber!, la incertesa és un principi universal vàlid aplicable a tots plegats...

DIGITAL: Sobretot en tot allò que és fonamentalment efímer, segur!

ANNALÒGICA: I en coses conceptuals potser també, no t'ho pensis...

DIGITAL: Tu portes tants anys de vida i d'experiència que fins i tot et pots atribuir l'haver generat una filosofia existencial imprescindible al teu entorn.

ANNALÒGICA: I tu ets tan innovadora que només per això enamores.

DIGITAL: Ets poètica!, ara per ara, jo encara ni m'hi aproximo a aquest llenguatge.

ANNALÒGICA: Ara per ara, dius? Vols dir que això es perd?

DIGITAL: No, vull dir que la meva simplicitat aparent ajuda a formular desitjos, i que la teva llarga trajectòria oculta sota el teu bast coneixement ha esdevingut fins i tot poesia per a tots aquells que disposen d'una sensibilitat adequada per a percebre-la. Així és de simple!

ANNALÒGICA (*irònica*): Renoi! Ets jove, però parles amb una profunda i honorable saviesa...

DIGITAL: Encara que no ho sembli, jo no vaig néixer pas ahir, eh?

ANNALÒGICA: I doncs, quan va ser?

DIGITAL: Al mateix temps que tu vaig néixer, encara que ningú no se n'hagués adonat, abans jo ja hi era... sí, sí, és així, creu-t'ho.

ANNALÒGICA: I com és doncs que la teva imatge mostra una aparença tant jovenívola? Que ets com el Dorian Gray?

DIGITAL: Senzillament, la meva aparença és fruit de la meva simplicitat conceptual. Ja t'he dit que en mi tot s'explica amb dos dígitos solament. El zero i l'u.

ANNALÒGICA: Aquesta asseveració em sembla una conjectura.

DIGITAL: Sí, ho sembla, però no ho és, és una realitat constatable. Vam néixer al mateix temps, malgrat som encara considerades molt rarament coetànies.

ANNALÒGICA: De diferent nissaga i procedència, per descomptat!

(Silenci. Les imatges es fonen i desapareixen. Llum sobre l'ANNALÒGICA.)

ANNALÒGICA (*existencialment i amb un cert abatiment*): Sóc tantes coses... o... més aviat... hi ha tantes analogies en el món que em configuren... que em defineixen... que em situen en el món real... i... que en realitat, ni jo mateixa en tinc cap mena de constància, ni de certesa... en realitat sóc... sóc el que realment el món necessita que jo sigui i que jo esdevingui... sóc analògica, però ho sóc sense necessitat d'ésser, no, no... no vull dir que no sóc, sinó que el meu ésser és... indispensable i material, sinó no té cap mena de sentit. Sóc analògica per naturalesa i no per definició, i per aquesta raó sóc material, perdurable, no eterna, però mutable a través del temps, i amb uns dots evolutius característics no predeterminats. Sóc moltes coses, sóc i he estat i seré en molts moments la raó universal que ho explica gairebé tot. L'explicable ha estat lluny de mi mateixa, he estat fins i tot abstreta, no abstracta, allunyada de mi i de la meva circumstància no per la meva voluntat... L'enemic principal no ha estat l'absurd incert de la meva existència, sinó la incredulitat, l'indemostrable, malgrat la meva tangible presència real, òbvia i evident...

(*Silenci.*)

DIRECTOR: Bé, bé, molt bé! M'ha agradat el to existencial que li has donat. Fixa't. Fins aquí, doncs! Ara anirem unes pàgines enrere...

ESCENA 4

(Els actors i el director resten en escena en silenci, mentre apareixen els ORACLES entre bromes i se sent un fragment del Dies Irae del Pendereki.)

ORACLE 1 (*amb sarcasme*): La Didascàlia és morta! Visca l'Acotació!

ORACLE 2: La Didascàlia va ser eliminada, per individus sense escrúpols de cap mena. I els principals còmplices d'aquest delictes pel seu implícit consentiment, que a més ha comportat el corresponent menysteniment posterior, van ser els intèrprets irresponsables!

ORACLE 1: La Didascàlia, la vella dama que no cal oblidar... sense ella no hagués estat possible l'evolució del teatre a través dels segles... Sense ella molts no haurien sabut mai fer una posada en escena mínimament digne i coherent...

(Desapareixen la música, les bromes i els ORACLES; tornem a la taula amb l'assaig de la lectura.)

ESCENA 5

DIRECTOR (*acaronant l'ACOTACIÓ*): Això que acabem d'escoltar no són més que maledicències dels temps que vivim. Estimada Didascàlia, no has de tenir por de ser eliminada, la necessitat de la teva presència en l'estructura dramàtica és imprescindible. No li doneu cap importància a aquestes maldients corrents d'opinió. Mireu, perquè ho veieu clar, ara llegirem l'escena anterior. Comença tu Didascàlia, m'agradaria que agafessis el to del monòleg interior que ha llegit abans l'Anna. Tots sabem que l'Acotació i l'Anna Lògica son com ànimes bessones, en realitat representen conceptes de la postmodernitat ja superats. Amb la següent escena també podreu comprovar que el personatge de l'Acotació esdevé més nou, més actual; renova, substitueix la Didascàlia en certa manera. Correcte? Ho teniu?, doncs som-hi!

DIDASCÀLIA (*existencialment i reposadament valorant molt les paraules*): Sí... Jo sóc una presència tan efímera com l'Anna, sóc una variable dramàtica, tan antiga com la lògica i el drama. Una desconeguda omnipresent, i generalment força oblidada, i menys tinguda, sobretot en les darreres èpoques. Sóc l'encarnació d'una història necessària i imprescindible per a moltes situacions irresoltes de moltes dramàtiques contemporànies. Sempre he estat la indicació necessària per part de l'autor, usualment he estat expressada en forma literària, de vegades més prosaica i de vegades més reeixida, però generalment sóc la base imprescindible per al desenvolupament de la trama de la ficció que l'autor ha ideat. Sóc la que sovint des de fa un cert temps anomenen acotació. Un mal nom pertanyent a una semàntica inapropiada que no fa més que expressar un nou i minimitzat concepte de mi mateixa, i que ja des mitjans del segle passat em substitueix, i sovint i lamentablement em devalua.

DIRECTOR (*en to confidencial, continua acarasant l'ACOTACIÓ*):
En resum: des del punt de vista conservador i pràctic, aquesta figura se l'anomeni com se l'anomeni, només serveix per indicar als personatges, on són, què han de fer, i quins sentiments han de manifestar en cada moment de la seva actuació. Tot plegat una mica innecessari on hi ha un director, oi reina?

DIDASCÀLIA: Perdona però, abans de continuar amb l'assaig, m'agradaria deixar algunes coses clares. Jo no vull imposar res, només vull llegir allò que l'autor m'ha encarregat i que suposadament és necessari per portar a terme, per desenvolupar la trama de l'obra. Per què s'ha de suprimir?

DIRECTOR: No et preocupis dona, ja ho anirem veient i discutint al llarg de l'assaig.

DIDASCÀLIA: Si vols ho podem discutir, però repeteixo, jo crec que ho he de continuar llegint perquè l'autor ho ha escrit així per a mi.

DIRECTOR: Una cosa és el que l'autor ha escrit. Que ho respecto totalment, i l'altra la feina que jo com a director he de fer per posar-la en peu com a responsable de la necessària transformació d'un text literari en una obra en viu, interpretada per actors que són persones que tenen els seus sentiments i que tenen també els seus punts de vista.

DIDASCÀLIA: Jo tinc la responsabilitat d'indicar als intèrprets les anotacions de l'autor, sinó, per què i per a qui les ha escrites?

DIRECTOR: Evidentment. No estic qüestionant la teva funció dins del drama que l'autor ha plantejat, però, ho repeteixo, qui posa les coses en peu sóc jo. La responsabilitat és meua i de ningú més...

ESCENA 6

PARTIQUÍ (*entrant i buscant algú*): M'han dit que preguntés per la Didascàlia, és aquí?

DIDASCÀLIA: Sí... sóc jo... Què vols, rei? (*Al DIRECTOR:*) Em permets un moment?

DIRECTOR: Sí, és clar. Ets un dels partiquins, oi?... sí, sí... et tinc vist de l'audició.... Què és el que vols?

PARTIQUÍ: Res, només unes preguntes a la Didascàlia...

DIRECTOR: Bé, d'acord... Sigueu breus sisplau que tenim feina.

DIDASCÀLIA (*al PARTIQUÍ*): Tu diràs...

PARTIQUÍ: En realitat, m'han fet venir de Producció perquè la conegués... M'han dit que no en queden gaires com vostè i que cal que la coneixi... Bàsicament, vull saber... quina és la seva funció... M'han aconsellat que parlés amb vostè perquè jo no n'havia sentit mai a parlar i quan l'han anomenada i jo he dit que no sabia qui era s'han rigut de mi, per això sóc aquí, per conèixer-la.

DIDASCÀLIA (*somriu*): Mira, jo tant sols represento, sóc una 'presència', bé, antigament, sempre ho he estat, sóc una variable dramàtica tan antiga com el propi drama.

PARTIQUÍ (*mirant-se-la de dalt a baix amb admiració*): Sí, de presència en té, no hi ha dubte. Imposa, corprèn! Però...

DIDASCÀLIA (*somriu*): Sí, sóc una desconeguda, omnipresent, però generalment força oblidada i menystinguda, sobretot en les darres èpoques.

PARTIUÍ: És clar, per això dedueixo que, si ha estat oblidada darrement no l'he pogut conèixer... I què hi té a veure vostè amb el teatre?

DIDASCÀLIA (*somriu*): Sóc l'encarnació d'una narració necessària, imprescindible per a moltes situacions irresoltes en moltes dramàtiques clàssiques i contemporànies també.

PARTIUÍ: No entenc massa el que està dient... és molt teòrica parlant vostè... Si pogués explicar-m'ho en termes més elementals... jo en el món del teatre sóc un meritori... ara per ara és clar!, però... és que tot just estic començant, més endavant potser acabi sent protagonista... qui sap, oi?, vostè què creu?

DIDASCÀLIA (*somriu*): Ja m'ho explicaràs d'aquí a uns anys... Mira... Perquè ho sàpigues, jo sempre he estat una indicació necessària, no imprescindible per part de l'autor, és clar!, usualment vinc expressada en forma literària, de vegades més prosaica i de vegades més reeixida, fins i tot a vegades en forma poètica, però generalment sóc una dada imprescindible per al desenvolupament de la trama que l'autor ha ideat...

DIRECTOR (*interrompent*): Bé, això era abans, ara no és ben bé així, ara és diferent...!

PARTIUÍ: Continuo sense entendre massa el que m'està explicant... jo només volia saber...

DIDASCÀLIA: Mira, perquè ho entenguis millor, jo sóc la que sovint anomenen acotació, aquest nou i minimitzat concepte, la figura

que actualment, i ja des de mitjans del segle passat sovint em substitueix, i que lamentablement m'ha anat devaluant.

PARTIQUÍ: Sí, de l'acotació sí que n'he sentit parlar. És allò que l'autor escriu entre parèntesi en les seves obres em sembla. Però vostè què hi té a veure...?

DIDASCÀLIA: En certa manera la nostra funció és la mateixa, però ella no està tan menystinguda com jo encara.

DIRECTOR: Perdoneu la interrupció, ja ho he dit moltes vegades que des d'un punt de vista conservador, pràctic vull dir, la missió d'ambdues és la d'indicar als personatges, on són, què han de fer, i quins sentiments han de manifestar en cada moment de la seva actuació. Correcte?

PARTIQUÍ: Les acotacions serveixen per això, oi?

DIDASCÀLIA: Sí, evidentment. Noí, però no és cosa fàcil que et respectin quan el propi autor ha posat la teva missió entre parèntesis, ja t'ho pots imaginar.

PARTIQUÍ: Vol dir que el parèntesi margina, exclou? De totes maneres no entenc però perquè se sent tant menystinguda?

DIDASCÀLIA: Perquè pocs directors fan que s'acompleixin les coses que l'autor m'ha encomanat i que no crec que les hagi escrites perquè sí. I els actors a l'actualitat encara ens acostumen a fer menys cas, ni se'ns llegeixen generalment.

PARTIQUÍ: Sí, és cert, recordo que un actor amic meu em va passar un text que ell havia representat perquè me'l llegís i tenia tots els textos entre parèntesi tatxats... em va dir que és el primer que el director els va fer fer abans de començar els assaigs.

DIDASCÀLIA: Ho veus? Sí noi sí, alguns ens infravaloren i ens eliminen d'entrada.

PARTIQUÍ: Però no tots els directors seran iguals?

DIRECTOR: No, noi, no! Aquí, abans d'eliminar qualsevol text ho discutim. Fem allò que se'n diu treball de taula.

DIDASCÀLIA: Sí, però d'entrada ja preveus la meva substitució amb l'Acotació. (Al PARTIQUÍ:) Qui era el director de l'obra que va fer el teu amic?

PARTIQUÍ: No ho sé... No recordo qui era el director del muntatge en què va actuar el meu amic, però això sí, el muntatge era molt... modern... molt trencador deien que era...

DIDASCÀLIA: Et va agradar?

PARTIQUÍ: No... bé... sí, sí, sí... potser... encara que no el vaig acabar d'entendre...

DIRECTOR: No es poden eliminar tots els textos entre parèntesi i quedar-se tan ample...

DIDASCÀLIA: Mira, fa temps d'això però, les companyies d'aficionats eren les úniques que acostumaven a seguir les indicacions de l'autor...

PARTIQUÍ: Vol dir que els no aficionats, els professionals, són els que li han fet més mal a la seva funció?

DIRECTOR: No, no... això tampoc, ella vol dir que els aficionats sovint interpreten d'una manera massa literal les acotacions... i això tampoc es pot fer així...

PARTIQUÍ: No és correcte?

DIDASCÀLIA: No del tot, perquè d'aquesta manera tampoc aconseguixen que s'interpreti correctament a l'autor.

PARTIQUÍ: Sí, comprenc. Miri... no vull fer-los-hi perdre més temps... em sembla que ja sé tot el que havia de saber, ja l'he coneguda i ja sé quina és la seva missió. Estic encantat d'haver-la coneguda, intentaré no oblidar el que m'ha explicat, encara que no ho hagi entès del tot, és clar!, (*intentant fer gràcia:*) potser perquè els seus objectius estan escrits entre parèntesi, oi...?

DIDASCÀLIA: Potser, qui ho sap? Mira noi, si vols, queda't aquí una estona i veuràs que hi ha textos entre parèntesi suprimibles i altres no, oi senyor director? Es pot quedar? D'acord, seu i escolta!

(*El PARTIQUÍ s'asseu.*)

ESCENA 7

(En pantalla es projectarà el següent text: LA FAMÍLIA DE LA XEMENEIA O UNA FAMÍLIA BEN UNIDA de Jacques Prévert.)

DIRECTOR: A propòsit del que estàs dient Didascàlia, m'agradaria que llegíssim i comentéssim els textos que aniran sortint en pantalla. Voldria que vosaltres dues Didascàlia i Acotació em diguéssiu quins textos us semblen prescindibles i quins no. I per comprovar-ho llegireu i escenificareu aquests textos. Comença tu Didascàlia.

(S'aniran projectant successivament en pantalla els textos senyalats entre cometes corresponents a les acotacions del text de Prévert i s'aniran llegint i escenificant segons demana cada acotació. Una càmera anirà agafant els primers plans dels intèrprets de cada acotació que interpreten que s'aniran projectant en la pantalla.)

DIDASCÀLIA (*pausa mentre ho llegeix per a ella i a continuació ho interpreta*): “La mirada és la d'algú que espera una visita i que se sent importunat.” Aquest text és imprescindible, totalment!

DIRECTOR: Fixeu-vos en la següent: “Amb un somriure beatífic d'incommensurable bona voluntat.” Acotació, reina, suprimiries aquest text de l'autor?

ACOTACIÓ (*interpretant el text*): Amb un somriure beatífic d'incommensurable bona voluntat... No, potser no. (*Pausa mentre llegeix les següents i a continuació les interpreta*): “Amb una veu plena de segones intencions.” “Amb veu d'idiota inspirada.” “Tot d'una transportada pel goig.” Aquestes potser sí que es poden suprimir... no us sembla?

DIRECTOR: Potser tens raó, apunta-t'ho estimada... potser podrien suprimir-se... Ja en parlarem...

DIDASCÀLIA: Continuo... (*Pausa mentre llegeix les següents i a continuació les interpreta*): “Joveneta amb molt de món, habituada a expressar-se admirablement, fins i tot en les circumstàncies més crítiques.” (*Pausa.*) Imprescindible, no es pot eliminar això de cap manera.

DIRECTOR: Que bonic i precís, oi...? Correcte, endavant!

ACOTACIÓ (*pausa, llegeix, interpreta*): “Gran gest líric.” “La mirada vaporosa, però la veu lleugerament ennuvolada d'amargor, tot molt distingit.” “Apareix sublim de sacrifici.” “Amb tremolosa dignitat.” Jo potser les suprimiria aquestes...

DIRECTOR: No sé, no sé... Alguna, potser sí... Apunta-t'ho...

DIDASCÀLIA (*pausa, llegeix, interpreta*): “Sempre sense sentir-lo i encara més sense escoltar-lo.” “Amb veu baixa plena de menyspreu.” “Aspira la rosa amb indiferència.” Potser, no sé... jo la veritat... no en suprimiria cap.

DIRECTOR: Sí, potser també se'n pot prescindir d'alguna d'aquestes últimes, no sé, no sé...

DIDASCÀLIA (*pausa, llegeix, interpreta*): “Està superba de dolorosa estupefacció.” És poètica i imprescindible aquesta...

DIRECTOR: Continuem llegint, sisplau...

ACOTACIÓ (*pausa, llegeix, interpreta*): “L'assenyala dramàticament amb el dit.” Fora, aquesta no cal, segur.

DIDASCÀLIA (*pausa, llegeix, interpreta*): “Dibuixant-la en l’espai amb un aire de somni.” No, no... no sé...

ACOTACIÓ (*pausa, llegeix, interpreta*): “Gelós i corferit.” Fora.

DIDASCÀLIA (*pausa, llegeix, interpreta*): “Parla amb ell mateix amb una gran pietat.” Això tampoc, de cap manera...

ACOTACIÓ (*pausa, llegeix, interpreta*): “Apareix desconsolada i al mateix temps resignada.” “L’assenyala amb un dit vagament venjatiu.” “La mirada brillant.” Que voleu que us digui... m'estic perdent, ja no sé què deixar i què suprimir...

DIRECTOR: Correcte...!

DIDASCÀLIA (*pausa, llegeix, interpreta*): “Com un pastor que quan sent que s’acosta la turmenta aplega el ramat...” “Sempre beatífic, fora del món.” Imprescindible! Continua sent poètic.

ACOTACIÓ (*pausa, llegeix, interpreta*): “De cop il•luminat.” “Amb un somriure ampli.” “Amb peremptorietat.” “Pàl•lida i angoixada.” “Molt digna en el seu dolor.” “Dolorosament enfurismada.” “Es retorça les mans de manera febril.” Aquestes no em seblen suprimibles... o potser sí... oi...?

DIRECTOR: Alto! Les frases que venen a continuació les llegiran i les aniran intepretant els protagonistes. Escoltem-les i després ja en parlarem de quines creieu que són eliminables i quines no ho són.

(A partir d'aquí els PROTES des del faristols aniran llegint i interpretant els textos que aniran sortin en pantalla.)

PROTA 1: “Imbuïda de sublim sacrifici.”

PROTA 2: "Exhala queixes malenconioses, i la seva obsessiva confidència pujant i baixant la veu segons les circumstàncies."

PROTA 1: "Corpresa per una nostàlgia intensa."

PROTA 2: "La veu cada cop més allunyada i estranya."

PROTA 1: "Amb veu súbitament atronadora i arrabassada."

PROTA 2: "Apareix sublim d'estupor i de legítima indignació."

PROTA 1: "Profundament ferit, però profundament sever, endolat, sòlid i estirat en tota la seva dignitat."

PROTA 2: "Presca d'estupor intens."

PROTA 1: "Assenyala amb dit tremolós i despectiu."

PROTA2: "Vermell de ràbia i pàl•lid de vergonya alternativament."

PROTA 1: "Sospesant cada cop més les seves paraules en la balança de la més elemental justícia."

PROTA 2: "Amb una lluïssor d'esperança."

PROTA 1: "Després amb gest magnànim senzill però provocador al mateix temps, s'amenaça ell mateix."

PROTA 2: "Com algú que s'ha transformat realment en estàtua de sal..."

PROTA 1: "Primer estupefacte i després radiant."

PROTA 2: "Trenca el profund silenci amb veu baixa, afalagadora i tremolosa."

PROTA 1: "Els embolcalla de tendresa afectuosa."

PROTA 2: "Amb un somriure estàtic als llavis, agita frenèticament les ampolles."

PROTA 1: "Desbordat pels esdeveniments, però amb gest generós i fastuós."

(Acaben els textos. Silenci.)

DIRECTOR: No sé, no sé... Jo diria que pocs d'aquests textos que acabem de llegir de Jacques Prévert són prescindibles. Jo no gosaria eliminar-los. Per poder posar en escena la poètica del text d'aquest autor, em semblen imprescindibles tots... Correcte...?

ESCENA 8

(Transició amb els ORACLES.)

ORACLE 1: Amb l'eliminació de la Didascàlia el públic va esdevenir incapaç d'entendre les trames i el que feien, el que deien o el que sentien els personatges.

ORACLE 2: Els espectadors no sabien perquè va passar allò, ni mai s'ho van preguntar lamentablement.

ORACLE 1: El públic passiu dels segles dinou i vint, no va reaccionar. El resultat, al cap de molts anys de divagacions entorn de la causa de l'eliminació de la Didascàlia va tenir conseqüències funestes com la desaparició de la representació teatral clàssica basada en l'estructura del plantejament, el nus i el desenllaç.

ORACLE 2: I així va passar, que la gent ja no sabia què anava a veure a les sales teatrals, que malgrat tot van continuar funcionant com a espais parateatrals on encara avui continuen fent representacions d'una manera automàtica programada per la Conselleria de les Percepcions Emotives.

ORACLE 1: Una institució constituïda per individus amb una insolvent i provada capacitat d'alterar la realitat del seu entorn a fi de conduir la societat cap al 'Progrés Social Sostenible' i cap a l'anomenat Comú Benestar Plural Sistèmic.

ORACLE 2: I com a conseqüència van sorgir una munió d'espectacles amb grans desplegament de mitjans tecnològics, però els actors i les actrius ja no eren els intèrprets ni els protagonistes de cap història concreta perquè eren considerats pel sistema, Simples Partícules Humanitzades al servei de l'Entorn Global Performatiu.

ORACLE 1: Amb la prohibició de les didascàlies, o més ben dit des que van desaparèixer, ja no s'explicaren històries de cap mena, va ser molt difícil d'articular els relats, i per tant, es lliureinterpretaren i es corromperen paulatinament.

ORACLE 2: La funció dels nous intèrprets consistia bàsicament en complementar les estètiques i emetre les locucions i els recitatius com autòmats, en general mancats de motivacions afectives interrelacionals.

ORACLE 1: I com a conseqüència es van produir uns vincles difícils d'entendre entre els diferents personatges de les pseudotrames dramàtiques, només assumibles pel seu valor plàstic dins del Context General Comunicatiu Autoritzat.

(Acaba la transició dels ORACLES.)

ESCENA 9

(Tornem a la lectura, els PROTES continuen en els faristols.)

DIRECTOR: A l'escena 3 per favor.

DIDASCÀLIA (*Al DIRECTOR:*) Si et sembla 'correcte', abans de llegir l'Escena 3, m'agradaria aclarir una polèmica que ha sorgit entre alguns companys respecte als personatges que han d'interpretar.

DIRECTOR: Bé, ja no ve d'aquí la pèrdua de temps... aclarim-ho! De totes maneres, no oblidem que cadascú és cadascú en aquest muntatge. Ho dic perquè hem d'anar en compte entre el que ha escrit l'autor i el que cadascú ha de representar que no sempre s'adapta a la pròpia manera de ser. Ho dic perquè ho tingueu en compte, correcte?

DIDASCÀLIA: Sí, per això mateix. Aquí és on potser hi ha el conflicte.

PROTA 1: Sí. Per exemple, perquè representa que jo he de ser amic del segon protagonista? Només perquè li vull treure alguna cosa? A mi això em sembla contradictori.

DIRECTOR: Bé. L'autor així ho ha determinat.

PROTA1: No, no hi estic massa d'acord... Jo no sóc pas així...

DIDASCÀLIA: Nois, hem de superar la primera lectura. S'ha de considerar que un actor quan llegeix per primera vegada un text, generalment no sap el que diu... ni tampoc el que l'autor vol expressar... és després que...

DIRECTOR: Didascàlia per favor... noi continua amb el que deies...

PROTA 2: Escolteu! Jo crec que en el que ell diu és on hi ha la gràcia del personatge, precisament en la contradicció...

PROTA 1: No, de cap manera. Això només és una dificultat afegida a l'hora de començar a posar-se a interpretar. Va en contra del que penses personalment i...

PROTA 2: Exactament! I per això és interessant de representar-lo. La dificultat de posar-se a dins del personatge és un incentiu. Això és el que les persones del carrer no poden fer i que nosaltres fem habitualment. A la gent normal els resultaria una càrrega insuportable i inassolible haver-ho de fer, però a nosaltres no.

(Silenci.)

PROTA 1: Vols dir...?

PROTA 2: És que no és gens fàcil.

PROTA 1: A tot arreu hi ha dificultats.

PROTA 2: T'has de preparar per no fer el ridícul.

PROTA 1: El ridícul? Voldràs dir per no avorrir al personal?

PROTA 2: Ve a ser el mateix. No sé... Digues-li com vulguis...

DIRECTOR: Nois, les contradiccions del personatge han d'estar a flor de pell i s'han de mostrar perquè el públic les capti amb claredat.

PROTA 1: Vols dir que això no ha de formar part del subtext?

DIDASCÀLIA: Subtext!!! No, això no... No anem per aquí per favor...!

PROTA 2: Vull dir, que si la contradicció està en que si el personatge que jo represento és honrat, ha de quedar clar que també sap robar i roba, i s'ha de veure que en alguna ocasió és, o ha estat, un lladre també. La contradicció és aquesta, ho entens...?

PROTA 1: És contradictori, sí... Però...

PROTA 2: Exactament. No hi ha cap però!

PROTA 1: Sí, sí, ho entenc, però...

PROTA 2: Però què?, tot depèn de l'acció...

PROTA 1: I... no solament de l'acció, sinó de les relacions que s'estableixin.

(Silenci.)

DIDASCÀLIA: Les situacions sempre seran imaginàries.

PROTA 1: Estem fent ficció, és imprescindible que les situacions siguin imaginàries.

DIDASCÀLIA: Per què repeteixes el que jo he de dir?

PROTA 2: Però hem de partir de fets reals moltes vegades.

PROTA 1: Per representar-los és clar...

PROTA 2: I per fer-los entendre, també.

PROTA 1: La gent ve a veure la història que els expliques.

PROTA 2: I nosaltres malgrat sovint li expliquem la seva pròpia història, ells ni la reconeixen.

PROTA 1: Doncs aquesta potser deu ser la seva contradicció.

PROTA 2: La seva no, la nostra. Nosaltres ens hem basat en la seva realitat.

PROTA 1: En una realitat sí. Però no necessàriament la seva.

PROTA 2: No hi veig massa la diferència entre la seva i la nostra.

DIDASCÀLIA: I és aquí on jo diria: Les seves històries provenen de la realitat.

PROTA 1: Evident, si són personatges reals, les seves històries ho han d'haver estat.

PROTA 2: Per tant, és igual que els expliquem la seva història o la nostra.

DIRECTOR: Exactament, això és el que s'ha de plantejar d'entrada... Correcte...? Per què fem tantes divagacions?

ACOTACIÓ: Perdoneu, però no havíem quedat que no es tractava exclusivament que els actors expliquin la seva vida? Ells són els protagonistes, i són ells que ho han de tenir clar, no?

DIDASCÀLIA: Ells creuen que és la seva vida però no ho és...

PROTA 1: En part sí...

PROTA 2: I si no fos així, seria impossible de representar. Tots expliquem coses nostres, com els autors, hi ha qui diu que sempre expliquen la mateixa història.

DIDASCÀLIA: I molts actors també representen sempre el mateix personatge.

ACOTACIÓ: Quin avorriment!

PROTA 1: Quin avorriment dius? No, el públic sempre és diferent.

ACOTACIÓ: Però vénen a veure diferents històries.

PROTA 2: O potser això també els passa als espectadors que sempre acaben veient la mateixa història encara que la que se'ls explica sigui ben diferent cada vegada.

DIDASCÀLIA: Hi ha moltes i diferents sensibilitats a dalt i a baix de l'escenari.

ACOTACIÓ: De vegades se'ls ha d'indicar als de baix fins i tot quan han de reaccionar.

DIRECTOR: Això passa només quan es vol preveure tot. És un mal símptoma en el desenvolupament dramàtic. La catarsi es pot preveure, però és difícil d'indicar el moment precís en què s'ha de produir.

ACOTACIÓ: Ui, ui, ui...! Això és anar-se'n per les branques.

DIRECTOR: O potser és el risc de l'escriptura moderna... Deixem-ho aquí?

ESCENA 10

(Transició amb ORACLES.)

ORACLE 1: Ni l'estat va necessitar crear cap òrgan per al control, l'absència de la Didascàlia, ja hagués estat programada o no, va ser com l'encert per a una posterior destrucció del drama no aparent ni provocada.

ORACLE 2: Mica en mica, la major part de ciutadans dedicats antigament a aquest art mil•lenari de la interpretació i de la comunicació, van anar minvant quantitativament i gairebé van anar desapareixent del tot i deixant buida de vestigis la seva passada pels escenaris.

ORACLE 1: Però com sempre passa, sempre queda algun reducte immune a la destrucció en algun racó, algun organisme dispers i resistent a qualsevol mena d'anihilació o d'extermini generalitzat.

ORACLE 2: I aquest ens singular sens dubte sobreviu per poder fer perdurable la condició de la seva pròpia existència i del que aquesta representa per a la humanitat en general.

ORACLE 1: On és però? Allò que antigament s'anomenava 'posada en escena', va passar a anomenar-se genèricament, 'Distracció Performativa Activa'. Unes activitats posades al servei del creixement interior de la població encara no exterminada culturalment del tot.

ORACLE 2: Els espectadors residuals que no havien encara perdut l'atàvic hàbit d'assistir als actes públics es consideraven cèl•lules d'intercanvi social indispensables i sens dubte elements proclius a l'extermini pel be del sistema.

ORACLE 1: La mancaça d'històries a partir de la desaparició de la Didascàlia ja no va ser mai més un problema, sempre hi va haver suficients nous recursos d'actualitat posats al servei del control i de l'extermini total.

ORACLE 2: I tot, gràcies als individus considerats —membres actius vitals transversals imprescindibles— que vetllaven pel creixement sostenible i automantingut del sistema.

(Acaba la transició dels ORACLES.)

ESCENA 11

DIRECTOR: La veritat és que des del punt de vista dramàtic m'agradaria que acabés d'una vegada la problemàtica entre la Didascàlia i l'Acotació i que podéssim treballar amb totes dues evitant totes les contradiccions, malentesos i embolics que aquesta absurda polèmica ens està comportant. Continueu llegint, sisplau! Des de: A mode de recordatori, des de sempre... Aneu al faristol ara...

(Tornem a la lectura. La DIDASCÀLIA i l'ACOTACIÓ van als faristols.)

DIDASCÀLIA: A mode de recordatori, des de sempre, jo sóc la que diu el que l'autor vol que facin i que expressin els personatges en cada moment... Aquesta és la meva missió, i tu ho saps...!

ACOTACIÓ: No sé per què m'ho dius això tantes vegades, és clar que ho sé! Què et penses que hi faig jo aquí sinó? Ja saps que m'han contractat per substituir-te, no és així? I el que no penso fer és contradir-te i menys encara trair-te, jo et vull substituir 'quan calgui', no et vull eliminar.

DIRECTOR *(a part, al públic)*: Ningú substitueix ningú. Cadascuna ha de fer el que el seu paper diu en el llibret... i sobretot, igual que els intèrprets de l'obra, el que heu de fer és fer-me cas a mi, per descomptat!

DIDASCÀLIA: I tu ja saps prou bé estimada Acotació, que en moltes ocasions ni els directors ni els actors fan cap cas de les nostres indicacions.

ACOTACIÓ: Sí, i què? Però tu saps que avui dia l'important és l'ac-

ció, oi? I potser més que l'acció allò que el director vol dir, independentment del que hagi volgut dir l'autor, o no?

DIDASCÀLIA: Sí, ara posa't al seu costat... dóna-li la raó.... però... en moltes ocasions és el mateix director que omet i descontextualitza l'autor, i com a conseqüència la meua, la nostra missió, queda obsoleta... i per tant, la nostra presència dramàtica esdevé absurda aleshores, l'escrit entre parèntesi en el llibret queda eliminat, i nosaltres dues també, ho entens, oi?

ACOTACIÓ: Sí, sí, és cert, hi ha individus que passen totalment de la situació que l'autor ha descrit, i del lloc, i de l'espai on l'acció havia previst que passés, però tot i així...

DIRECTOR: Bé, ja n'hi ha prou d'aquest color! Em sembla que aquesta escena anirà fora tota sencera... Deixem-ho aquí.

ESCENA 12

(Intercanvi d'opinions a la taula.)

DIGITAL: Però, a part d'aquestes divagacions, algú sap quina és l'acció ara, en aquesta ocasió? Per què som aquí, avui, i ara? Què hi tenim a veure l'Annalògica i jo en tot aquest assumpte?

ANNALÒGICA: Sí, és clar algú ho sap!?

(Silenci. Tothom es mira sense entendre el per què d'aquest silenci.)

DIDASCÀLIA: Alguns directors no fent allò que l'autor indica demostren el seu esperit 'transgressor' que només mostra una desobediència capriciosa i de poc respecte a l'autor...

ANNALÒGICA: Això sempre ha estat així. Sí... és cert, tens raó... però això només ho deuen fer quan l'autor és mort!

DIGITAL: Potser per portar la contrària, em sembla lícit, i per no fer el que hi ha marcat, es comporten com nens rebels i capriciosos.

ANNALÒGICA: I això de vegades els porta a ser qualificats com a 'genis'.

DIGITAL: I en èpoques socialment decadents són els més valorats.

ANNALÒGICA: I amb aquests dèficits culturals triomfen en una societat poc madura.

DIGITAL: Oh, I tant! Són els més reconeguts. Com deia un dròpol savi amic del meu pare, són els que practiquen allò de “Poca feina, ben pagada, mal fotuda i abans morir que quedar bé...”

ANNALÒGICA: Renoi! Aquest amic del teu pare era un visionari! Em recorda el que deia una amiga meva quan érem joves “el món és dels llestos, no dels intel•ligents”.

DIDASCÀLIA: Anna i Di, escolteu-me un segon, no sigueu prosaiques. M'agradaira explicar-vos quina és la meva funció en el desenvolupament dramàtic. (*S'aixeca, i a part per a ella:*) A mi m'agradaria ser la guia, el model que satisfés a tothom, no ser tant sols una nota imprescindible per poder arribar al final inexorable que l'autor preveu i que sempre costa tant d'assolir...” (*S'asseu.*)

ANNALÒGICA: Que poètica i clàssica que t'has posat Didascàlia...

ACOTACIÓ: I aleshores Didascàlia, per què et penses que l'autor ha escrit tot el que estàs dient?

DIDASCÀLIA: No sé exactament en què pensa l'autor. Tan sols sé, què jo sóc la que ha de dir el que vol que facin els seus personatges...

(*Silenci.*)

DIGITAL: A mi m'agradaria no ser tan simple, tenir contradiccions, com les tenen la resta dels intèrprets.

ACOTACIÓ: No te n'adones Di que si el missatge fos contradictori, posaríem els actors en més conflictes encara que els que l'autor i el director els hi plantegen.

DIDASCÀLIA: No podem dir a un actor que entri i que surti al ma-

teix temps, es trobaria en un dilema... no sabria què fer... no es pot estar content i empenyat a la vegada...

DIRECTOR: I per què no? Aquesta duplicitat pot enriquir la interpretació. És un nou repte per a l'actriu o l'actor que hagi d'interpretar aquest rol...

DIGITAL: Potser això els donaria més opcions.

DIDASCÀLIA: Hi ha d'haver algú que els indica l'acció, i que els diu en quina situació anímica s'han de trobar en cada moment, i de quina manera s'han de relacionar amb els altres.

ANNALÒGICA: Em sembla que això els treu la llibertat d'acció en moltes ocasions.

DIGITAL: Doncs, si no és ella, qui els ho ha de dir què han de fer, com han de dir les coses i com es troben, i a més com s'han de relacionar en cada moment?

ANNALÒGICA: Cada personatge hauria de poder deduir com s'ha de trobar en cada moment a través de la seva pròpia història.

DIRECTOR: Això és impossible. Els personatges són actors que s'aprenen el guió i que l'expliquen actuant, no poden estar pensant en altres coses. No han de pensar, perquè si ho fan s'equivoquen plenament. No poden aportar les seves contradiccions personals. Han de ser fidels a la trama que l'autor ha plantejat. Les contradiccions han de ser les del personatge, no les de la persona que ho interpreta.

ACOTACIÓ: Això no ho discuteixo, però per què se'ls ha de dir com s'han de relacionar amb els altres? És un condicionament total que per exemple se li hagi de dir "alça la veu" quan en el context

ja es veu que s'estan barallant, ja l'alçarà no us sembla? Amb el que han de dir, que ja ho tenen escrit n'hi hauria d'haver prou...

DIDASCÀLIA: Però si ells no fan cas del que diu l'autor i ells s'ho inventen, tenen el perill d'acabar explicant la seva pròpia vida.

(Silenci.)

DIRECTOR: I aleshores fracassem perquè, la vida d'un actor, a qui li interessa? Cal fer algunes acotacions, posar uns límits, unes referències...

DIDASCÀLIA: No estic massa d'acord que la meva funció sigui substituïda per acotacions com les que suggereixes, accions sense massa sentit, i encara suportó menys que la meva funció sigui eliminada sense més ni més, seria una conseqüència nefasta per a tots no solament per a mi, i per tant per al desenvolupament dramàtic general, no ho creieu?

ANNALÒGICA: Amb això potser sí que tens raó... Senyor director, no es pot eliminar la funció que fan elles dues... *(Pausa.)* El públic podria acabar no entenent què passa ni què els passa als personatges si no intervenen. La veritat és que són imprescindibles i és injust que les suprimeixis!

DIRECTOR: No sé, no sé... El temps i les circumstàncies haurien d'anar corregint les vostres atribucions. Què en penseu d'això?

ACOTACIÓ: Hi estic d'acord... Podries provar de començar fent unes indicacions als personatges protagonistes...

DIDASCÀLIA: Sí... pots fer-ho. Per exemple, jo començaria dient als actors protagonistes de la comèdia, que l'acció que representaran és estreta de la realitat. Què et sembla?

DIGITAL: Exacte, ningú no ha de reconèixer de quina realitat es tracta, ni del que parlen concretament tampoc.

DIRECTOR: L'acció a desenvolupar serà una circumstància tan poc propera que ningú serà capaç de reconèixer i menys encara d'acceptar-la, això mateix! La contradicció, us avanço, pot ser el principal element dramàtic de cadascun dels personatges protagonistes en el drama que hauran de representar. Què us sembla?

ANNALÒGICA: D'acord!

DIGITAL: Fantàstic! Provem-ho?

DIRECTOR: Endavant!

ESCENA 13

El DIRECTOR indica als PROTES que vagin als faristols, però a partir d'ara ja no sabrem si el que diuen és del llibret que llegeixen o si és una discussió entre ells.)

DIDASCÀLIA (*als PROTES*): El que heu de representar els protagonistes s'haurà d'extreure de la realitat. D'acord?

PROTA 1: Perdona'm, però... així, d'entrada, sense més ni més... no, no és possible interpretar el que plantegeges. Si no aportes més dades...

ACOTACIÓ: Què vols que et comenci dient, si entres per la dreta o per l'esquerra, o per la segona o per la tercera cameta...? Serà possible!

PROTA 2: Això és el de menys. L'important és el que passa, el què he de fer, en el món de la ficció és indispensable.

DIDASCÀLIA (*tallant-lo*): Silenci.

PROTA 1: Tot és possible, sempre que s'acceptin les normes i hi hagi els recursos suficients disponibles.

DIDASCÀLIA (*tallant-lo una altra vegada*): Silenci.

PROTA 2: A l'escena, tot és possible... però a la vida...?

PROTA 1: I ara, a què ve, això? Serà a l'inrevés!

DIDASCÀLIA (*al PROTA 2*): Això que acabes de dir, ho has de dir a part, d'acord?

PROTA 2: No sé per què ho he de dir a part això? Però aquí va, seré obedient, esperem que siguin coses del personatge. (*A part:*) A l'escena, tot és possible... però a la vida...?

(*Pausa. Mira a la DIDASCÀLIA que no li fa cas i llegeix del guió:*)

PROTA 1 (*a part*): El que abans era un amic ara és un enemic, tot depèn dels interessos que hi ha en cada moment.

PROTA 2 (*Busca el peu que li ha donat el PROTA 1 i llegeix*): Un amic? Què és un amic si no et serveix de res? Un llaç afectiu simplement? I per què vull una dependència d'aquesta mena, per forjar-me una trajectòria professional?

PROTA 2 (*Llegeix i s'estranya del que està llegint*): L'intercanvi amb la gent sempre dóna fruits, les relacions d'amor-odi són molt interessants per als dramaturgs i per poder desenvolupar qualsevol personatge.

PROTA 1 (*Continua llegint amb perplexitat*): Però per a la vida, i més per aquest tipus de vida inestable que hem de portar, això no ens és més que una càrrega feixuga molt difícil d'assumir i que a més no ens deixa avançar ni créixer amb normalitat...

DIRECTOR: Bé, nois... No sé pas d'on heu tret aquests textos que acabeu de llegir... Prou divagacions. Anem a...

ESCENA 14

ORACLE 1: Va ser un partiquí sorgit de dins dels individus vitals transversals imprescindibles el que va fer possible la perdurabilitat de l'art anomenat de Talia.

ORACLE 2: Un ésser que com que segurament ningú li havia fet mai massa cas, va poder perdurar i sobreviure a l'extermini generalitzat produït des de l'eliminació de la Didascàlia que tant protagonisme havia tingut en anteriors segles.

ORACLE 1: Aquest partiquí, com tots els de la seva classe passava desapercbut, i aquesta n'era la seva condició i la raó de la seva existència.

ORACLE 2: Sempre hi era quan se'l necessitava, i mai se n'havia avergonyit de la seva condició ni de la minúscula part a la que tenia accés en els petits i en els grans processos de comunicació globals.

ORACLE 1: No és el mateix entrar per la dreta que per l'esquerra ni és el mateix anar-se'n per qualsevol cameta o pel fons. No hi ha res que sigui superflu i tot pot acabar sent-ho.

ESCENA 15

PARTIQUÍ: Els partiquins que actualment i en el medi dels audiovisuals ens anomenen figurants, lamentablement moltes vegades som eliminats a la mesura dels pressupostos econòmics existents, o a mercè de la voluntat aleatòria o capriciosa del director o del productor executiu corresponent. Però si la ficció és ben articulada, som imprescindibles i si se'ns elimina la ficció coixeja.

ACOTACIÓ (*amb una certa tristesa, és clar!*): Didascàlia, amor meu, em sap greu que creguis que jo sóc la que t'ha d'eliminar, vull dir, la que t'ha de substituir, no m'interpretis malament ni de forma només textual sisplau. Que m'hagin inclòs en aquest repartiment no ha estat per voluntat meva, no vull pensar que ha estat per manca de criteri del director. Com tu, crec en la necessitat d'haver d'indicar a cadascun dels intèrprets què ha de fer i què ha de sentir en cada moment, és important sí, però has d'entendre que és prescindible en moltes ocasions. Això ho ha de veure el mateix intèrpret a partir del text, o si més no, per defecte ho ha d'indicar el director, no et sembla?

DIDASCÀLIA: Estimada, que potser tens algun dubte, algun aclariment en la substitució que m'has de fer?

ACOTACIÓ: No, no, res, potser tan sols volia comentar-te alguna petita cosa, algun detall. No t'ho prenguis malament.

DIDASCÀLIA: Tu diràs doncs com ho he d'entomar això que acabes de dir estimada Acotació!

ACOTACIÓ: Mira a mi no m'agrada que m'anomenin pel meu nom,

perquè no m'agrada el meu nom, mai no m'ha agradat, el teu nom Didascàlia és molt més bonic i agradable. El meu sembla que faci referència a una activitat marginal, castrant o impositiva, és displicent i ni sona bé 'Acotació', —'castració' sonen gairebé igual! És horrible...

DIDASCÀLIA: No m'afalaguis ara, la teva funció no ha estat definida pel teu gust i per la teva voluntat sinó que ve a causa de l'esdevenir mutant i inexorable dels temps. I el nom és el de menys...

ACOTACIÓ: Te n'adones, això que acabes de dir "l'esdevenir mutant i inexorable" sona molt bé. Jo no ho podria expressar mai amb aquestes paraules.

DIRECTOR: Noies, deixeu-vos de matisos i de superfluitats, els diàlegs que l'autor ha escrit han de ser prou clars per definir els comportaments de qualsevol dels personatges. I si no, aquíestic jo per fer-ho entendre.

DIDASCÀLIA: I en el cas que no ho entenguin?

DIRECTOR: Ho hauran d'anar descobrint amb el propi desenvolupament de la trama. Correcte?

DIDASCÀLIA: Sí, és clar!

ACOTACIÓ: Sí, i per tant, no cal que l'autor ho posi entre parèntesi...

ESCENA 16

DIRECTOR: Bé, per anar acabant i per aclarir una mica tot això del que estem parlant, que em sembla que tots plegats ens hem perdut una mica, m'agradaria fer una prova. (*Agafa uns textos i els hi dona.*) Llegiu-me aquest text sisplau.

(*Els PROTES van als faristoles i interpretaran sense llegir.*)

DIDASCÀLIA: L'espai, qualsevol lloc. El temps, indeterminat. En aquest moment es produeix una transició. Ambdós actors divaguen sense saber a qui pertany cada expressió.

PROTA 1 : Comença tu.

PROTA 2: No, tu primer.

DIDASCÀLIA: Ho fan a l'inrevés. Silenci.

(*Silenci.*)

PROTA 1 : Estàs bé?

PROTA 2: D'aquí a una estona estaré més bé.

PROTA 1 : No hi pensava en això.

PROTA 2: No t'ho hauries de permetre.

PROTA 1 : Ni tu, no ho hauries de sospitar.

PROTA 2: Almenys sóc honrat. Tu també hauries d'aprendre a ser-ho.

PROTA 1 : Què he de prendre?

PROTA 2: No, prendre no, aprendre, has d'aprendre!

DIDASCÀLIA: Silenci.

(Silenci.)

PROTA 1 : Content?

PROTA 2: Intentem-ho a l'inrevés.

DIDASCÀLIA: Ho fan. Silenci.

(Silenci.)

PROTA 1 : No, prendre no, aprendre, has d'aprendre!

PROTA 2: Què he d'aprendre?

PROTA 1 : Almenys sóc honrat. Tu també hauries d'aprendre a ser-ho.

PROTA 2: I tu, ni ho hauries de sospitar.

PROTA 1 : No t'ho hauries de permetre.

PROTA 2: No hi pensava en això.

PROTA 1 : D'aquí a una estona estaré més bé.

PROTA 2: Estàs bé?

DIDASCÀLIA: Silenci.

(Silenci.)

PROTA 1 : Això em sembla que no és més que una manera de fer-ho a l'inrevés.

PROTA 2: Hi ha moltes maneres de fer les coses.

DIRECTOR (*A part*): Dues maneres només, bé, i malament.

PROTA 1 : I moltes maneres de fer-les bé.

PROTA 2: Hi ha qui diu que en realitat només hi ha una manera de fer-les bé.

PROTA 1 : Una, quina?

PROTA 2: Una manera només. Totes les altres maneres de fer-ho bé només són acceptables, però no són bones.

PROTA 1 : I que més dóna que les coses siguin úniques, tot l'acceptable és bo, no?

DIDASCÀLIA: Silenci.

(Silenci.)

DIRECTOR: Correcte! Fins aquí. Perdoneu que us interrompi, estimades i estimats. Després d'aquest experiment, demà continuarem amb la lectura. Penseu-hi, i demà en parlarem.

(Es va tancant la cortina americana sobre la que es projecta el lema BEN CLAR I BEN POC COMPRENSIBLE TOT PLEGAT mentre se sent l'off, el DIRECTOR recull el seu llibret i surt d'escena. La resta d'actors anirant sortint a poc a poc. De fons pot anar sonarà qualsevol versió de Take Five de Paul Desmond.)

OFF: I com diu el nostre lema, BEN CLAR I BEN POC COMPREN-
SIBLE TOT PLEGAT, aquí acabem, amb el desig i l'esperança de
poder veure com continua viva la nostra avui tan poc estimada i
tan menystinguda Didascàlia dins d'aquest món digital tan previ-
siblement irreversible que ens envolta. Bona nit a tothom.

(Continua la música mentre es fa fosc a poc a poc i cau el teló.)

ENRIC CERVERA RAL, 2015

